

L'oració: constituents bàsics. Tipus d'oracions

Entrem en contacte

A mig camí entre el text i la paraula, hi ha les oracions, que tenen entitat pròpia. Què recordes del concepte oració? Quins són els constituents bàsics de l'oració? Com es classifiquen les oracions? Al final de la secció, ho tindràs tot més fresc.

Una **oració** és un conjunt de paraules que té un significat complet. És una unitat fonològica (pel que fa a les pauses i a l'entonació), morfosintàctica (perquè està formada per categories gramaticals que s'interrelacionen per les seues funcions) i semàntica (perquè té sentit).

Segons el nombre de verbs que contenen, les oracions es classifiquen en:

Simples: tenen un sol verb, en forma personal. Exemple: *Nosaltres viatjarem a Morella.*

Complexes i compostes: tenen més d'un verb en forma personal. Exemples: *Viatjarem a Morella i visitarem el castell* (composta). *Ha dit que viatjarem a Morella* (complexa). En la Unitat 7 estudiarem la diferència entre les oracions complexes i les compostes.

Sembla complex, però és més simple del que pareix.

25. Subratlla els verbs i destria les oracions simples que trobes en aquest text. Després, indica'n el subjecte i el predicat.

Text 4

–Quina casualitat, no? –va exclamar tota sorpresa.

–No ho cregues. Fa uns anys, quan la taronja valia diners, van eixir de la ciutat milers de comerciants i comercials que van recórrer mig Europa. Van ser els anys d'esplendor. És ben natural que més d'un d'ells trobara dona ací o fera clot en alguns dels països on treballava.

–M'agradaria conèixer el poble del meu avi –va mostrar el seu desig–. Ma mare me n'ha parlat alguna volta, però no massa. Sé que està a vora mar.

Li vaig dir que algun dia havia de tornar a ciutat, jo, i que si m'hi volia acompanyar, n'estaria encantat. Em va mostrar una mirada franca.

–Tinc la mare prostrada, saps? Haurem d'esperar...

De sobte, va canviar de tema, perquè el record de sa mare li va entristir el rostre:

–Així que ets d'aquests joves que s'han enfrontat a la policia i han volgut fer caure París...

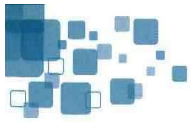
–Sí –vaig reconèixer sabent que havíem fracassat, de moment.

–I si el féieu caure, com l'anàveu a aixecar després?

Aquella pregunta tan simple em va sorprendre. I em faria pensar molt endavant. Céline es mostraria molt assenyada. Capficat a fer caure l'ordre actual, mai no m'havia preguntat jo per quin sistema l'havíem de substituir.

JOAN PLA. *La violinista de París*
Edicions Bromera

Com
més en tinc,
més en vull.

Les proposicions adverbials quantitatives

Les proposicions quantitatives constitueixen un cas especial d'inserció adverbial, ja que es construeixen a partir de **dues partícules correlatives**: una que té valor adverbial (*més, menys...*) en l'oració principal, i l'altra que té valor conjuntiu (*que, com...*) i fa la funció de nexa en la proposició inserida. Poden ser **comparatives** i **consecutives intensives** i equivalen a un adverbi de quantitat.

Les adverbials comparatives

Les proposicions adverbials comparatives mantenen amb la principal una relació d'igualtat, de desigualtat (inferioritat o superioritat) o de proporcionalitat. En aquest tipus d'oracions, el nexa apareix tant en la principal com en la subordinada i, a més, sol elidir-se el verb de la proposició inserida per a evitar-ne la repetició.

Tipus de comparació	Nexes	Exemples
Inferioritat	menys... que	Jo tinc menys força [que (tens) tu].
Igualtat	tant/tan... com	Llig tant [com mon pare (l'lig)]. És tan bona persona [com son pare (ho és)].
Superioritat	més... que	El guepard corre més [que (corre) el nyu].
Proporcionalitat	com menys... menys com més... més com més... menys com menys... més...	Com més menje, [més fam tinc].

Les adverbials consecutives intensives

Les subordinades adverbials consecutives intensives expressen una conseqüència derivada de la intensitat que caracteritza l'oració principal.

Nexes	Exemple
Tan/tant... que, de tal manera que, fins al punt que...	És tan valent [que no té por de res].

No hem de confondre aquestes oracions amb les oracions compostes subordinades consecutives, que també expressen conseqüència, però sense cap matís quantitatiu:

- Tot està a punt, [**per tant** podem començar]. → Oració composta consecutiva
Estava **tan** preparat [**que** va guanyar el trofeu]. → Oració complexa consecutiva intensiva

15. Subratlla la proposició subordinada adverbial, encercla el nexa i indica si és comparativa o consecutiva intensiva.

- a) Menjava tants dolços que li provocaren dues càries. c) Com menys exercici faces més engreixaràs.
b) S'ha aprimat fins al punt que sembla anorèctica. d) Com més coses tenim menys les valorem.

16. Subratlla les proposicions adverbials i classifica-les segons que siguin quantitatives (comparatives o consecutives intensives) o circumstancials (de lloc, de temps o de manera).

- a) Tan prompte com esmorzàrem, continuàrem el passeig pel llit del riu Túria. d) Se n'ha anat de viatge on sempre havia somiat.
b) Parla com si arrossegara la veu. e) Raquel canta tan bé com els àngels.
c) No l'he vista des que era xicoteta. f) Duia la motxilla tan carregada que li ha ocasionat un fort mal d'esquena.